

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/395
Toplantı Tarihi/Sayısı : 29.12.2022/24
Karar Numarası : 2022/962
Başvuran : G. A.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : Rize L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın dilekçe hakkının engellendiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuru dilekçesi ve ekleri doğrultusunda, Ulusal Önleme Mekanizması Birimi tarafından incelemesi gerçekleştirilen başvuruda başvuran özetle; dilekçelerinin kurum dışına çıkarılmadığını, dilekçelerinin fotokopilerini talep ettiğinde herhangi bir yanıt alamadığını iddia etmektedir.

3. Muhatap Rize L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan 27.04.2022 tarihli yazılı görüşte:

a. Başvuranın 26.12.2019 tarihinde Kuruma nakledildiği,

b. Başvuranın çeşitli kurumlara hitaben 2021 yılı içinde 44, 2022 yılı içinde 6 defa dilekçe yazdığını ve dilekçelerinin bekletilmeden ilgili yerlere gönderildiği,

c. 2021 yılı içinde 24 adet tebligat evrakı ve 6 adet gelen evrak ile 2022 yılında 7 adet tebligat evrakının başvurana tebliğ edildiği,

ç. Başvuranın dilekçesinde belirttiği son 1 yılda, Kurumun fotokopi birimince başvurana haziran ayında 185, temmuz ayında 79, ağustos ayında 65, eylül ayında 206, ekim ayında 61, kasım ayında 210, aralık ayında 8, ocak ayında 49, şubat ayında 148, mart ayında 43 ve nisan ayında 18 adet fotokopi evrakı teslim edildiği, belirtilmiştir.

4. Başvuran yazılı görüş sunmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

6. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; “özürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği” hükme bağlanmıştır.

7. 24.11.2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67'nci maddesine göre; “Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız

olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; *"Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"* Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın dilekçe hakkının ihlal edildiği iddiası konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

9. Başta yasal temsilcilere ve kamu kurumlarına hitaben yazılanlar olmak üzere, mahpusların dış dünya ile yazışmaları, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin “özel ve aile hayatına saygı hakkı” kapsamında koruma altındadır. Bu çerçevede Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarında, mahpusların yazışmalarının keyfilikten korunması gerektiğini vurgulamaktadır. Özellikle, mahpusların yazışmalarını denetleyen tedbirlerin süresini, bu tedbirleri haklı gösterebilecek nedenleri ve bu konuda yetkililere verilen herhangi bir takdir yetkisinin kapsamını ve uygulama şeklini düzenleme gereği önem arz etmektedir. (Enea/İtalya [BD], 2009, para. 143). Bununla beraber, mahpusların yazışmalarına müdahalede bulunan tedbirlerin alındığı durumlarda, başvuranın ve/veya danışmanlarının, kanunun kendisine doğru bir şekilde uygulandığına ve davasında alınan kararların mantık dışı veya keyfi olmadığına kanaat getirebilecekleri derecede müdahalenin gerekçelerinin verilmesi esastır (Onoufriou/Kıbrıs, 2010, para. 113).

10. Başvuran dilekçesinde, dilekçelerinin kurum dışına çıkarılmadığını ve dilekçelerinin fotokopilerini talep ettiğinde herhangi bir yanıt alamadığını iddia etmektedir.

11. Başvuranın iddialarına karşılık Kurumdan alınan yazılı görüşte; başvuranın 2021 ve 2022 yıllarında toplam 50 dilekçesinin işleme alındığı ve son bir yılda başvurana toplam 1072 evrak fotokopi verildiği anlaşılmıştır. Bu çerçevede, başvuranın dilekçelerinin Kurum dışına çıkarılmadığı ve fotokopi verilmediği iddialarının soyut iddialar olmaktan öteye geçemediği değerlendirilmiştir.

12. Sonuç olarak; yukarıda açıklanan nedenlerle başvurudaki iddialar kapsamında dilekçe hakkının ihlal edildiği iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olduğu değerlendirilmiştir.

13. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 67'nci maddesine göre; *"Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."* Açıklanan gerekçeler doğrultusunda başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle **"kabul edilmez"** olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

2. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 29.12.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alışan TİRYAKİ
Daire Bařkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŐ
Üye

e-imzalıdır

İsmailAYAZ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye